

Lex 2140

Akkord	En akkord består af nogle toner, der klinger godt sammen!
Akkord	En akkord opstår, hvis man spiller nogle <u>skalatoner</u> samtidig. (Husk, at man altid bygger akkorder op nedefra!). Akkorder er opbygget af <u>tertser</u> , dvs. at man tager en skalatone og bygger op ved at tage hver anden tone opefter ("Hat-princippet" s.d.). Se " <u>Tertser</u> "! En akkord er en <u>samklang af mindst tre toner</u> . Alle skalaer har en <u>grundtreklang</u> opkaldt efter navnet på skalaen (fx C-dur). <u>Grundtreklangen består af 1., 3. og 5. trin på skalaen</u> . (Se " <u>Hat-princippet</u> " og " <u>Terts-stabling</u> "!).
Øvelser	
Akkordspil i højre hånd	Ved akkordspil i højre hånd eller "slå søm i" skal man have meloditonen øverst, eksempel: Melodi-tonen er trin 1, becifringen er Tonika. Tonika trin 1 akkorden består af trin 1-3-5. For at få meloditonen øverst, fører man de øverste akkord-toner ned, eller de nederste op, eksempel: - Spil trin: 1 - I C-dur: c 5 g 3 e (Se: "# Akkorder. Omvendinger") (Se: "# Doven stemmeføring")!
Akkorder, omvendinger	Ved akkordspil i højre hånd skal melodi-tonen være øverst! Derfor kan det være nødvendigt at "omvende" akkorderne! En hvilken som helst akkord kan defineres ved trintallene 1-3-5 (Akkordens trintal). (Husk, at man altid bygger akkorder op nedefra!). Akkord-omvendning er kort fortalt, at man flytter den nederste tone op, så den bliver øverst: Trin: 1-3-5 3-5-1 5-1-3 - og så er vi tilbage ved begyndelsen! Denne figur kan kaldes en "slangebevægelse (s.d.): En slange, der skyder hovedet frem og derefter trækker halen efter sig. En treklang har tre omvendinger: Trin 1-3-5 = Kvint-stilling (Kvinten er øverst) Trin 3-5-1 = Oktav-stilling (Oktaven er øverst) Trin 5-1-3 = terts-stilling (Tertsen er øverst) Trin 1-3-5 kaldes også grundstillingen; Trin 3-5-1 = 1. omvendning; Trin 5-1-3 = 2. omvendning;
(Se: Slangebevægelse)	
Akkorder, opbygning af	Akkorder opbygges på den aktuelle skalas toner efter hver-anden-tone-princippet ("Hat-princippet", s.d.). Akkorder opbygges altid nedefra: <u> 1-3-5 2-4-6 3-5-7 4-6-1 5-7-2 6-1-3 7-2-4 </u> ; Akkorderne på 1., 4. og 5. trin = durtreklange; Akkorderne på 2., 3. og 6. trin = moltreklange; Akkorden på 7. trin = formindsket (Dim; "Tritonus"; "Djævelens interval"). Den er = en ufuldstændig dominant; 5. trins akkorden spilles ofte som firklæng (i C-dur: G7).
Akkorder, opløste, kadence	Prøv at spille kadencen i bassen: Skalaens trin: 1-3-5 4-6-1 5-7-2 1 C-dur: c-e-g f-a-c g-b-d c
Øvelser:	

Spil det i forskellige tonearter!	Du kan få det samme resultat ved at tænke på akkordens trintal 1-3-5 , først på tonika, så på subdominanten, og endelig dominanten. Prøv det, det er nemmere at huske! (Det er samme geografiske mønster!). Spil det samme i højre hånd! Få lyden i øret! Mærk dig grebene på tastaturerne! Se noden for dig!
Akkorder, parallel	Hver dur-akkord har en parallel mol-akkord en lille terts under dur-akkordens grundtone. Hver mol-akkord har en parallel dur-akkord en lille terts over mol-akkordens grundtone. Eksempler på parallel-akkorder i C-dur: C-dur > A mol; = I > VI F-dur > D mol; = IV > II G-dur > E mol = V > III Romertallene gælder i alle tonearter!
Akkorder, skalaegne	Skalaegne akkorder er de akkorder, der kan opbygges på Skalatrinnene. Hvis der optræder løse fortegn i noden, forekommer "Skalafremmede akkorder". (Se "# Akkorder: Skalaegne ...").
Akkorder, skalafremmede	(Se "# Akkorder: Skalaegne ...").
Akkorder, Tertsstabling	Akkorder er opbygget af tertser. <u>Tertser kan være store eller små:</u> <u>Dur-akkord</u> = stor + lille terts <u>Mol-akkord</u> = lille + stor terts 7'er akkord = stor + lille + lille terts (Firklang). 6'er akkord = stor + lille terts + sekund (Firklang). Mol 6'er akkord = lille + stor terts + sekund (Firklang). <u>Dim-akkord</u> = lille + lille terts <u>Aug-akkord</u> = stor + stor terts Dim og aug kan spilles som firklange (Se "Akkordmoduler").
Akkordmoduler	Se filer om akkordmoduler!
Akkordspil i højre hånd	De fleste noder består kun af melodi og becifring. Hvis man ønsker at skabe et mere fyldigt spil, kan man bygge akkordtoner på efter "Hat-princippet" (s.d.); For at få meloditonen øverst, må man ofte omvende akkorderne (Se: "Akkorder, omvendinger");
Artikulation	"Følt spil" I instrumentalmusik bruges betegnelsen om den måde, hvorpå tonerne sættes an, anslås og forbindes med eller adskilles fra hinanden.
Aug	Forstørret interval. Er opbygget udelukkende med store tertser. Akkordtrin: 1-3-5# Eksempelstykke: " <u>De nære ting</u> ". Her giver aug-akkorderne <u>klangskift</u> og dermed et vigtigt præg på melodien. Aug kommer af det engelsk ord augmented, som betyder forhøjet. Det er kvinten i en Dur-akkord, som er forhøjet. Akkorden skrives ofte med et "+"; (Eksempel "C+") eller "#5".;

Basgange	Basgange: En sømand har sin enegang: A-delen: 1-7 6-5 4-5 1 B-delen: 1-3 4-4# 5-4 3-2 1 (Syng på skalatrinnene, så du får lyden "på øret")!
Bas, hvilke akkorder (becifringer) skal vi bruge?	De mest brugte akkorder er trin 1, 4 og 5 (I, IV og V) (I C-dur: C, F og G).
Becifring	En becifring angiver, hvilken akkord der skal spilles. I stedet for at skrive harmonien ud i noder, angives en kombination af bogstaver, tal og tegn, fx "Cm7" (= C-mol 7).
Bilinjer 	Når en node ligger i et mellemrum, vil samme tone - en oktav højere eller lavere - ligge på en linje. Når en node ligger på en linje, vil samme tone - en oktav højere eller lavere - ligge i et mellemrum. Noden til venstre viser først fire noder "eb" oktavforskudt, og dernæst fire noder "d" oktavforskudt!
Diatonisk	<u>Piano-tastaturets hvide tangenter er arrangeret diatonisk!</u> En diatonisk skala er en <u>syvtonig skala med 5 heltonetrin og 2 halvtonetrin.</u> <u>Durskalaen, molskalaen samt kirketonearterne er alle diatoniske skalaer.</u> De kan alle spilles på pianotastaturets hvide tangenter. <u>Kirketonearterne spilles med forskellige grundtoner:</u> henhv. c, d, e, f, g, a eller b. Kirketonearten på "c" = durskalaen. Kirketonearten på "a" = molskalaen. Blikfløjter, "Mundharper" (Bluesharp), Torader, Concertina samt Bandoneon er eksempler på andre diatoniske instrumenter.
Dim	= Formindsket septim (s.d.). Akkorden består udelukkende af små tertser (mol-tertser).
Dominant (D)	V; Betegnelse for den akkord der opbygges på toneartens trin 5; Skalatrin: 5-7-2 . Spilles ofte som firklæng, skalatrin: 5-7-2-4 ; Akkordtrin 1-3-5-7 (Deraf navnet en "7'er akkord");
Dominant-parallel	DP. Trin: 3-5-7 . Ligger en lille terts under dominanten.
Doven stemmeføring Ved akkordspil i højre hånd ("Slå søm i")	Når man bevæger sig fra én akkord til en anden, skal man bruge " <u>doven stemmeføring</u> ". Dvs. at man flytter så få fingre som muligt. <u>Fællestoner bliver liggende. De andre toner flyttes kortest mulig vej.</u> Akkorderne i højre hånd skal lægges så tæt på hinanden som muligt. Derfor må vi flytte nogle toner enten op eller ned i én af akkorderne, så de fremkommer i en anden rækkefølge, en såkaldt omvendning (Se "Akkorder, omvendinger").
Dur-akkorder	Akkorderne på durskalaens 1., 4. og 5. trin er (altid) dur-akkorder (Undtagen når der forekommer løse fortegn. Se "# Akkorder, skalaegne ..."). En dur-akkord består af en stor + en lille terts;
Durformlen	Durskalaens trin-intervaller er altid <u>1-1-½ 1 1-1-½</u> . Med andre ord består durskalaen af to halvdele, hver med intervallerne 1-1-½ = en tetrachord (s.d.).

(Se: Tetrachorder)	De to halvdele er adskilt med et heltonetrin. Man kan tydeligt se det på piano-tastaturets hvide tangenter.
Durskala	
Durskalaen	Alle durskalaer er opbygget efter samme mønster. "Durformlen", s.d. Pianotastaturets hvide tangenter udgør en C-dur skala. Der findes i alt 12 durskalaer begyndende på de 12 grundtoner, som vort tonesystem er opbygget af (Kromatisk skala. Halvtonetrin!).
Fill-ins, definition	En musikalsk udfyldning hvor melodien holder pause og kun akkorderne høres. Fill-ins har en stærk musikalsk virkning. Udvikler evner til improvisation. Lav dit eget "Fill-in repertoire"! Man kan fx tage udgangspunkt i basspillet (forskellige rytmer) og i blok-akkorder i højre hånd. Akkorderne kan så spilles opløste på forskellig måde.
Firklange	Durskalaens trin 5 spilles ofte som en firklange (I C-dur: "G7"). 6'er akkorder er også firklange: trin 1-3-5-6. "Jazz'ede" stykker som fx Swing og blues lyder ofte "rigtigt" med firklange (Tonika og subdominanten spilles som 6'ere!).
Formindsket septim (dim)	Treklangene består udelukkende af små tertser. Da der er lige stor afstand mellem tonerne i akkorden, opfatter man ikke nogen grundtone. Trintal: 1-3b-5b-6 (1). I C-dur: c-eb-gb-a (c); Akkorderne på disse trin kan indbyrdes erstatte hinanden. Pianospillere kan finde tonerne ved at tælle 3 halvtonetrin
Forstørret akkord	Se "Aug". Består udelukkende af store tertser.
Fortegn	Se "Tonearter";
Fortegn, løse	"b": noden sænkes en halvtone. "#": Noden hæves en halvtone!
Frase	En frase (græsk: sætning, udtryk, vending.) er en lille meningsenhed - dvs. en slags musikalsk sætning, som består af et kortere eller længere toneforløb (også kaldet et motiv). Flere fraser kan danne en såkaldt periode. Når fx en jazzmusiker med et soloparti spiller sin egen fortolkning af en melodi eller et musikalsk tema, foregår det ved, at denne via sin frasering improviserer små adskilte rækker af toneforløb (fraser), der passer til musikstykket. Efter en gammel og enkel definition består en frase af netop så meget musik, som kan spilles eller synges i løbet af et åndedrag. Fra Wikipedia, den frie encyklopædi.
Gehör	Gehör, evnen til at opfatte, fastholde og gengive musikalske strukturer. Et menneskes gehør udvikles under opvæksten og præges af den musikkultur, det vokser op i. <u>Absolut gehør</u> er evnen til at identificere en klingende tone (ved tonenavn) eller at gengive (synges) en navngiven tone. <u>Relativt gehør</u> er evnen til at bedømme en tones afstand til en anden tone eller dens harmonisk-tonale tilhørsforhold. Det relative gehør kan trænes systematisk op. At spille efter gehør kræver ingen brug af noder. <u>Tonalt gehør</u> : Intervallerne på klaverets hvide tangenter!
Grundtonen	= Trin 1 i toneartens skala. Det er det vigtigste trin (Se "Trin 1") og det tonale center (Se "# Tonal").

	Skalaens grundtone er udgangspunkt, centrums-tone, hviletone. Det er den tone, som hele melodien er bygget op omkring og (som regel) slutter på!
Grundtreklang	I alle tonearter består grundtreklangen af 1., 3. og 5. trin i skalaen. Den kaldes "Tonika".
Halve- og hele tonetrin	På <u>piano-tastaturet</u> er afstanden mellem nabo-tangenter, uanset farve, = ½ tonetrin. Der er altid halvtonetrin mellem trin 3-4 og 7-1 i durskalaen. På alle andre trin er der heltone-afstand. Pianotastaturets hvide tangenter er arrangeret diatonisk (s.d.)
Halvtonetrin	Tonerne i vores vestlige tonesystem består af en skala med lutter halvtonetrin (= Kromatisk skala. S.d.). Der er altid halvtonetrin mellem durskalaens trin 3-4 og 7-1. <u>Øvelser</u> : Spil kromatiske skalaer i forskellige tonearter i højre- og venstre hånd. (Se "# Tælle halvtonetrin").
Hat-princippet	"Hver-anden-tone-princippet": Man opbygger akkorder ved at tage hver anden skalatone. På grund af skalaens halvtonetrin bliver tertserne enten store (dur) eller små (mol) (Se "Tertser"). Øvelse: Romertal I II III IV V VI VII Becifring C Dm Em F G Am Bm C-dur c-e-g d-f-a e-g-b f-a-c g-b-d a-c-e b-d-f Skalatrin 1-3-5 2-4-6 3-5-7 4-6-1 5-7-2 6-1-3 7-2-4 5. trins akkorden tages ofte som en firklange, i C-dur = G7; Spil også akkordtonerne som blok-akkorder! Skalatrinnene (og romertallene) gælder i alle tonearter!
Hovedtreklange, de tre	Akkorderne på trin 1, 4 og 5 udgør tilsammen de tre hovedtreklange (I, IV og V = Tonika, subdominant og dominant). Mange stykker kan harmoniseres (becifres) med disse tre akkorder alene. De kan sammenstilles i "Den tonale kadence" (se "Kadence").
Improvisation	Se "Frase" og
Intervaller Se: "# Intervaller_ Sang- associationer ".	Et interval er afstanden mellem to toner. Intervallerne i skalaen måles fra grundtonen og benævnes efter trinnene i skalaen. Hvert trin på skalaen har en betegnelse: <u>Trin 1</u> = Prim; <u>Trin 2</u> = Sekund; <u>Trin 3</u> = Terts; <u>Trin 4</u> = Kvart; <u>Trin 5</u> = Kvint; <u>Trin 6</u> = Sekst; <u>Trin 7</u> = septim;
Kadence	Den tonale kadence er bygget op af akkorderne på skalaens 1., 4. og 5. trin (I, IV og V = Tonika, Subdominant og Dominant). Tonerne i akkorderne udgør alle toneartens toner, og den tonale kadence fastslår stykkets tonalitet. Eksempel: Trintal: 1-3-5 4-6-1 5-7-2 1 (= T-S-D-T); Det er altid en god ide at spille denne kadence når du indøver et nyt stykke; Så har du fat i placeringen af akkordtoner i højre hånd, samt hvilke basser, du får mest brug for; I, IV og V = "De tre Hovedtreklange" (s.d.); Mange stykker kan harmoniseres med disse akkorder alene!
Kirketonearterne	Se "Diatonisk"!
Klangskift	Eksempelvis "Jens Vejmand": F-F#-G; Spil treklange i HH; Spil bassen med!

Mol-tonearter	I mol-tonearter bruger du trintallene fra den parallelle dur. Eksempler på parallelle tonearter: C-dur og A-mol D-dur og F-mol = E-dur og G-mol
Monochord Se Pythagoras	(Middelalderen) Akustisk måleinstrument med inddelinger under strengen og en flytbar stol. Tillod praktisk demonstration af musikkens grundlæggende tonesystem. "M" betegner også selve det tonesystem, der frembringes på det = Det pythagoræiske tonesystem eller -stemning.
Naturtoner	= Durskalaens trin 1-3-5 = Tonika.
Naturtoner, hornsignaler (Se: "Naturtoner_ Hornsignaler 1822")	Signalhornet er en efterkommer af middelalderens "naturhorn". Da det er uden ventiler, kan det kun spille de såkaldte "naturtoner". Signalhornet bruges af militæret, jægere (Hubertusjagt) og spejderbevægelserne. Når man "trutter" med munden, svinger hornet kun med på naturtonerne i den toneart, det er stemt til. Naturtonerne svarer til durskalaens 1. trins akkord (Tonika = 1., 3. og 5. trin).
Nodelæsning	1) Find Toneart og skala (Se "Tonearter, antal fortegn") 2) Find <u>grundtonen</u> (De fleste melodier har grundtonen som sidste node). Mærk dig, hvor den er placeret på den aktuelle node, samt hvor den er placeret på tastaturet. Mærk dig ligeledes, hvordan den lyder. Det samme gælder for de andre trin! 3) Spil den aktuelle <u>skala</u> . Så ved du, hvilke toner, du får brug for i det aktuelle stykke. 4) Spil den aktuelle <u>kadence</u> (s.d.). Så kender du de vigtigste basser og akkorder i højre hånd. 5) <u>Bestem melodians trintal</u> : Tæl på noden ud fra grundtonen. Hvis den ligger på et mellemrum: Trin 2 ligger på linjen ovenover, trin 3 på mellemrummet ovenover osv. Hvis den ligger på en linje: Trin 2 ligger på mellemrummet ovenover, trin 3 på linjen ovenover osv. 6) Skriv trintallene på noden. 7) Syng melodien på trintallene.
Noder - toner - instrument	Se "De tre led"!
Parallel- tonearter	Se: "Tonearter, parallelle";
Prim	Se "Trintal"
Prima Vista	(Italiensk: Ved første blik) = at synge eller spille musikken "fra bladet" uden forudgående kendskab til noderne. Her er det vigtigt at kunne "se" skalatrinnene i noden, isæt grundtonen!
Pythagoras	Ca. 570-500 f.Kr. Han kombinerede matematik og talmystik med en lære om sjælens udødelighed og musikkens ekstatiske og rensende virkning. Til grund for alle toner ligger bestemte talforhold (monochord-erfaringen (s.d.): strengens deling i forholdet 2:1 giver oktaven, 3:2 Kvinten, 4:3 kvarten etc.).
Rytmeboks- principper	I rytmeboks-notation angiver man, hvor tonerne falder i takten. Det er samme princip som rytme-maskiner, der kan downloades som Apps, fx "DM1, the Drum Machine". Eks.:

	<p>Tæl: 1-o-2-o (= 1-og-2-og); Trintal: 1-x -x "Trintal" ovenfor viser "Ellegaard bas" til "Det var en lørdag aften"; "x" = de aktuelle akkordbasser; "1" = skalatrin 1 (grundbassen); Man kan se, at grundbassen falder på 1-slaget; Akkordbasserne falder på "1-og" samt "2-og"; Der er en tydelig sammenhæng mellem positionen i takten og notationen. Denne sammenhæng har man ikke i noderne; Til gengæld kan man kun notere, hvor tonen starter, ikke hvor lang den er;</p>
Sekst	<p>En sekst kan være stor eller lille. Den er komplementær-akkord (s.d.) til tertsen.</p>
Sekund	Se "Trintal"
Septim	Se "Trintal"
Skalaer	<p>En skala er nogle toner, der definerer en sangs eller et musikstykkets tonalitet. Ordet er italiensk og betyder trappe eller stige. I den vestlige verdens musik er de mest brugte skalaer de syv-tonige, diatoniske skalaer, som dur- og molsskalaen og de modale skalaer (kirketonearterne). Men pentatone (femtonige) skalaer er også brugt, især indenfor folkemusik. Disse skalaer bygger alle på et diatonisk udvalg af toner fra de 12 halvtone-trin, som man inddelte oktaven i. Så er der den kromatiske skala, der består af alle de 12 halvtoner. I andre dele af verden benyttes skalaer, der bygger på fx kvarttoner eller neutrale intervaller. Man kender kirketonearterne fra nedskreven musik fra slutningen af 900-tallet.</p>
Skala og toneart	<p>Når du har fundet tonearten, har du samtidig fundet skalaen. Eksempel: Når man siger, at en sang går i C-dur, mener man, at dens toneart er C-dur. Det betyder, at den skala som sangen er bygget over, er en C-dur skala, at sangens grundtone er c, og at Tonika er akkorden C-dur.</p>
Skala, kromatisk	<p>En kromatisk skala, er en opadgående eller nedadgående skala med halvtone-skridt - dette vil sige, at både hvide og sorte taster benyttes. En kromatisk skala over en oktav har 12 toner. Den bruges ofte i basgange (i brudstykker!); Ofte i forbindelse med dim-akkorder (s.d.);</p>
Skala, Pentaton	<p>5-tonig skala. Eksempelstykker: "Skuld gammel venskab" Og "Amazing Grace". Skalatrin 1-2-3-5-6. Som du ser, er der ingen halvtone-trin. Derfor kan skalaen bruges til al improvisere over.</p>
Skalaer	Når du har spillet toneartens skala, ved du, hvilke toner du skal bruge i stykket!
Skalaer, andre	
Skalaer, Blues- og jazz	
Slangebevægelse	<p>Navnet kommer af slangen, der først skyder hovedet frem og derefter trækker kroppen efter sig. Man kan også forklare slangebevægelse ved at gå i dyb sne. Da vil man ved gentagelse gå i sine egne fodspor.</p>

Se: "Akkorder, omvendinger". Leg selv med forskellige øvelser i slange- bevægelse!	Øvelse, slangebevægelse opad: Trin: 1-3-5 3-5-1 5-1-3 1-3-5 osv. Nedad: Trin: 1-5-3 5-3-1 3-1-5 1-5-3 osv. Slangebevægelse er også en omvendning af akkorder, hvor man har forskellige akkordtoner øverst. <u>Fingersætning</u> : Brug de samme tre fingre hele vejen!
Slå søm i Se "Doven stemmeføring"	(Akkordspil i HH). Her skal man bruge <u>doven stemmeføring</u> . Det vil sige, at fællestoner bliver liggende. De andre toner bevæger sig den nærmeste vej. For at kunne leve op til doven stemmeføring, må nogle af akkorderne omvendes.
Solmisation_ Relativ	Bruges fx ved direction af børnekor. Man angiver melodien trintal ved hjælp af håndtegn. Børnene kan lære at synge ukendte melodier efter disse håndtegn! "Relativ" angiver, at grundtonen altid er trin 1, uanset toneart. Formålet med solmisation er at styrke den tonale fornemmelse og forståelse og derigennem styrke evnen til at udfolde sig musikalsk. Ved at knytte en sangbar stavelsetil hver tone (Hvert trintal) i en toneart, får tonerne en særlig klang og karakter, og derved kan man nemmere huske tonernes sammenhæng i forhold til hinanden og i forhold til toneartens grundtone. Håndtegnene visualiserer tonerne og deres tonehøjde, og de kan derved styrke den visuelle hukommelse og bruges til direction. Koncentrationen styrkes, når eleverne synger efter lærerens håndtegn, fordi al opmærksomhed er rettet mod læreren. Helt konkret kan solmisation styrke evnen til at: <ul style="list-style-type: none"> • synge prima vista ("Fra bladet") • forbinde noder med toner (auditiv forestillingsevne) • genkende melodiske og harmoniske mønstre (musikalsk overblik) • Huske et musikalsk forløb (korttidshukommelse) • aflytte musik og nedskrive det på noder. • synge og spille rent (intonation). Skalatrinnene fungerer på lignende måde!
Spirituals	
Stamtonerne	Klaverets hvide tangenter er et synligt billede på stamtonerne
Stamtonerne	Stamtonerne har navn efter bogstaverne i alfabetet. Deres navne er: a, b, c, d, e, f og g. Det svarer til klaverets hvide tangenter.
Strums (Se også "Fill-ins"!)	En strum er en fast rytmisk figur, som becifringen spilles med. Den kan skifte indenfor samme stykke efter fx fornemmelse og stil.
Subdominant (S)	IV; Betegnelse for den akkord der opbygges på toneartens trin 4; Skalatrinn: 4-6-1
Subdominant- parallel	SP. Parallel mol til subdominanten. Trin: 2-4-6
Swing	Swing spilles "trioliseret": Tæl: 1o2o3o4o Trintal: 1x2x3x4x Lige ottendedele;

(Se "Trioliserede ottendedele")	Tæl: 1os2os3os4os 12/8 takt (1 og så 2 og så osv.); Trintal: 1 x5 x1 x5 x Trioliserede ottendedele; I praksis spilles swing som en mellemting mellem lige- og trioliserede ottendedele! - Er ofte markeret med "Swing" øverst på noden!
Tango	
Tastaturer	
Terts	Akkorder er opbygget af tertser. Tertser kan være store (dur) eller små (mol)! På piano-tastaturet kan du tælle halvtonetrin (Se "Tælle halvtonetrin"). Lille terts = 3 halvtonetrin! Stor terts = 4 halvtonetrin! Trin 1-3, 4-6 og 5-7 er store tertser! Trin 2-4, 3-5 og 6-1 samt 7-2 er små tertser!
Tertser	<u>Akkorder er opbygget af tertser.</u> <u>Tertser kan være store eller små:</u> <u>Dur-akkord</u> = stor + lille terts <u>Mol-akkord</u> = lille + stor terts 7'er akkord = stor + lille + lille terts (Firklang). 6'er akkord = stor + lille terts + sekund (Firklang). Mol 6'er akkord = lille + stor terts + sekund (Firklang). <u>Dim-akkord</u> = lille + lille terts <u>Aug-akkord</u> = stor + stor terts (fx skalatrin 1-3-5#) Dim og aug kan spilles som firklange (Se "# Akkordmoduler").
Tertser Moltertser	Moltertser, trintal: 2-4, 3-5, 6-1; De to første bliver moltertser (små tertser), fordi de indeholder halvtonetrinnet 3-4; Den sidste bliver moltertser (lille terts), fordi den indeholder halvtonetrinnet 7-1;
Terts- stabling	Man bygger tertser ovenpå hinanden. Tertserne er opbygget på skalaens toner, og pga. halvtonetrinnene (trin 3-4 og 7-1), bliver tertserne enten store (dur) eller små (mol).
Tetrachorder	(Se "Durformlen"). Durskalaen består af to halvdele, hver med intervallerne 1-1-½ = en tetrachord. De to halvdele er adskilt med et heltonetrin. Tetrachord 1 består altid af durskalaens trin 1-2-3-4. Tetrachord 2 består altid af durskalaens trin 5-6-7-1. Tetrachorder spilles altid i diskanten. Kvartudfyldning (s.d.) ligner tetrachorder, men de spilles i bassen.
Tonal	Bundet til en toneart (Atonal = Ikke bundet til en toneart!); Se "# Tonal".
Tonalitet	Musikalsk system i hvilket der hersker et centrum (grundtonen), som alle toner orienterer sig imod, som fx i kirketonearterne og dur-mol tonaliteten. I enhver toneart er der knyttet bestemte spændingsforhold imellem alle skalaens toner
Tonal fornemmelse	Der er struktur i næsten alt, hvad vi spiller: - Vi har kun 7 toner (med mindre, der er løse fortegn i noden!). Uanset toneart giver vi altid første tone i skalaen nr. 1 = Trintal 1 = grundtonen; Det er den tone, vi "vender tilbage til", og som alle de andre toner har et forhold til.

	Trintallene er relative. Dvs. at trin 1 altid er første tone i den aktuelle skala! Se "# Tonal" og "# Solmisation"!
Tonale kadence, den	Se "Kadence"
Tonalitet, dur/mol (Se "Tetra-chorder") (Se: "Nodelæsning, hurtig")	(Se "Snapshot" side 20). Skalaernes sammensætning af halv- og heltonetrin medfører et hierarki mellem tonerne. Disse forhold er nemmest at overskue ved benyttelse af skalatrin (s.d.): C-dur skala c-d-e-f-g-a-b-c Skalatrin 1-2-3-4-5-6-7-1 Intervaller Durformlen 1-1-½ 1 1-1-½ Der er altid halvtonetrin mellem skalatrin 3-4 og 7-1. En forståelse af disse forhold vil medvirke til hurtigere læring af nye stykker. Ved udenadspil er det nemmest at huske stykkerne på skalatrin.
Toneart	Alle melodier er opbygget over en skala. Med "toneart" betegner vi den skala, melodien er opbygget over. I alle tonearter består grund-treklngen af 1., 3. og 5. trin på skalaen.
Tonearter, parallelle	Hver durtoneart har en parallel moltoneart en lille terts under durtoneartens grundtone. Hver moltoneart har en parallel durtoneart en lille terts over moltoneartens grundtone. Eksempler på paralleltonearter: C-dur > A mol; F-dur > D mol; G-dur > E mol; Parallelle tonearter og deres skalaer bruger samme toner, men med forskellig grundtone; En molskala kan spilles med den parallelle durtonearts trintal, men grundtonen er trin 6;
Tonika	"I"; Betegnelse for den akkord der opbygges på toneartens trin 1 (Grundtonen). Trin: 1-3-5
Tonika-parallel	"TP"; Parallel (mol) til Tonika. Skalatrin: 6-1-3
Treklange	Terts-stablinger, (s.d.): Stor + lille = Durtreklng Lille + stor = Moltreklng Lille + lille = Formindsket treklng (dim) Stor + stor = Forstørret treklng (aug)
Trin 1, akkorden på	Se "Intervaller"! Trin 1-akkorden består af skalatrin 1-3-5 (dur). (Tonika)
Trin 2, akkorden på	Akkorden består af skalatrin 2-4-6 (mol). (SP = Subdominantparallel)
Trin 3, akkorden på	Akkorden består af skalatrin 3-5-7 (mol). (DP = Dominantparallel)
Trin 4, akkorden på	Akkorden består af skalatrin 4-6-1 (dur). (Subdominant)
Trin 5, akkorden på	Akkorden består af skalatrin 5-7-2 (dur). Som firklng (7'er): trin 5-7-2-4

	(Dominant)
Trin 6, akkorden på	Akkorden består af skalatrin 6-1-3 (mol). (Tonikaparallel)
Trin 7, akkorden på	Akkorden består af skalatrin 7-2-4 (Tritonus). ("Djævelens interval". = Ufuldstændig dominant)
Trin- bestemmelse (Noder-Toner- Instrument)	<u>Bestem melodiens trintal</u> : Tæl på noden ud fra grundtonen. Hvis den ligger på et mellemrum: Trin 2 ligger på linjen ovenover, trin 3 på mellemrummet ovenover osv. Hvis den ligger på en linje: Trin 2 ligger på mellemrummet ovenover, trin 3 på linjen ovenover osv. Skriv trintallene på noden. Syng melodien på trintallene.
Trintal Skalatrin	Første tone i skalaen er altid = trin 1. Ex.: skalatrin 1-2-3-4-5-6-7-1 C-dur c-d-e-f-g-a-b-c I D-dur er skalatrin 1 = d; I E-dur er skalatrin 1 = e; osv. Alle durskalaerne består af 7 forskellige toner, og der bruges derfor ikke mere end 7 forskellige trintal. En tone regnes for den samme, ligegyldigt hvilken oktav, den er placeret i. Derfor er der ikke forskel på eksempelvis to c'er beliggende i hver sin oktav.
Trintal (Sæt skalatrin på noden)	Grundtonen er skalatrin 1; På noden tæller du ud fra trin 1; Hvis trin 1 ligger på et mellemrum, er trin 2 på en linje (trin 7 det samme) osv. Hvis trin 1 ligger på en linje, er trin 2 på et mellemrum (trin 7 det samme) osv.
Trintal	Der skelnes mellem akkordens trin og skalaens trin.
Trintal og tonal fornemmelse	Formålet med skalatrin er at styrke den tonale fornemmelse og forståelse og derigennem styrke evnen til at udfolde sig musikalsk. Ved at knytte trintal til hver tone i en toneart, får tonerne en særlig klang og karakter, og derved kan man nemmere se tonernes sammenhæng i forhold til hinanden og i forhold til toneartens grundtone. Skalatrinnene er jo de samme i alle tonearter! <u>Helt konkret kan brugen af trintal styrke evnen til:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Hurtig indlæring af nye stykker; • At huske stykker udenad; • At forbinde noder med toner og greb på tastaturerne; • At genkende melodiske og harmoniske mønstre (musikalsk overblik) • At aflytte musik (og evt. nedskrive det på noder); • At synge og spille med indføling;
Trintal, fordele	<ul style="list-style-type: none"> • Skalatrin gælder i alle tonearter. • Man tænker direkte tonalt. • Udenad-spil: Det er nemt at huske en melodi på trintal. • Greb og løb er nemmere at huske på trintal. Læg mærke til, at mol-akkorderne ligger en lille tert under den parallelle dur-akkord!
Trintal, gode råd	Tænk først trintallene i C-dur = Klaverets hvide tangenter. Her har du "automatisk" de rigtige intervaller! Derefter kan du lave om til den aktuelle toneart!

Trintal, akkordens	(Se "trintal, skalaens") Altid: 1-3-5
Trintal, Skalaens eller akkordens	(Se "trintal, akkordens") Trintal er normalt angivet som skalaens (eller toneartens) trintal, men sommetider kan det være hensigtsmæssigt i stedet at angive den aktuelle akkords trintal. Fx: kadence spillet i harmonika-bassen!
Triol 	En triol er, som navnet antyder, tre noder af samme længde. Tilsammen svarer de til 1 taktslag;
Trioliserede ottendedele	Ex-stykke: "Livstræet"
Tritonus	Betegner en forstørret kvart eller formindsket kvint (fx C-F# eller C-Gb) Et meget dissonerende interval, der derfor også bliver kaldt djævleintervallet.
Tælle halvtonetrin	Se "# Tælle halvtonetrin".
Udenadspil (Se: "Rytmeboks-princippet");	Det er nemmest at huske sine stykker på skalatrin; Man kan fx lave tabeller med de første takter af stykkerne: Tæl 1-2-3-4 1-2-3-4 1-2-3-4 1-2-3-4 Skalatrin 3-3-3-3 5-3-3-3 5-3-1-3 2 Skalatrinnene ovenfor viser "Se den lille kattekilling"